

Systém kurikulárních dokumentů

- Národní program rozvoje vzdělávání v ČR – *Bílá kniha* (2001)
- Školský zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném vzdělávání (24.září 2004).
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních.
- Vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a studentů mimořádně nadaných.
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů.
- Systém kurikulárních dokumentů pro vzdělávání žáků od 3-19 let – dvě úrovně:
  - Státní úroveň – národní program vzdělávání NPV a rámcový vzdělávací program RVP.
  - Školní úroveň – školní vzdělávací programy ŠVP a manuály.

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP):

- Žáci se zdravotním postižením
- Žáci se zdravotním znevýhodněním
- Žáci se sociálním znevýhodněním
- Žáci nadaní a mimořádně nadaní

Pojmy: integrace, inkluze

INTEGRACE:

- integrované vzdělávání: „*Přístupy a způsoby zapojení žáků se zvláštními vzdělávacími potřebami do hlavních proudů vzdělávání a do běžných škol...*“ (Průcha, 2003)
- „*začlenění postiženého do společnosti zdravých, kdy v ní dovede bez problémů žít, cítí se jí přijat a sám se s ní identifikuje*“ (Vágnerová, 2004)

Integrace:

- individuální - vzdělávání Ž s SVP v běžné škole nebo ve speciální škole určené pro Ž s jiným druhem zdravotního postižení.
- skupinová - vzdělávání Ž ve třídě, oddělení, studijní skupině zřízené pro Ž se zdravotním postižením v běžné škole nebo ve speciální škole pro Ž s jiným druhem zdravotního postižení.
- Školní integrace:
  - společná edukace postižených a nepostižených Ž,
  - výchova a vzdělávání v různých formách jedincům s SVP v co možná nejméně restriktivním prostředí, které optimálně odpovídá jeho potřebám.

INKLUZE:

- Inkluze: rovnoprávný vztah, postoj, přístup, hodnota, přesvědčení.
- to be included - být úplnou součástí
- v ČR je chápána jako cílový, ideální stav integrace.

Právo na vzdělání – základní ukazatel vyspělosti společnosti

Integrační proces – prostupuje také do oblasti edukace jedinců se speciálními potřebami

Škola pro všechny – obsah projektu Special needs in the classroom – rovnoprávné vzdělávání všech dětí

Integrace/inkluze – obsah pojmů se často prolíná

Úplná inkluze – objevuje se v americkém a skandinávském mainstreamingu

To be included – být úplnou součástí

Integrace – být zpět začleněn

Inkluzivní škola – prostředí je strukturováno směrem k plnění spec. ped. potřeb jedince

Podpora žáka se speciálními potřebami

Salamanca 1994 – Světová konference speciálního vzdělávání – škola pro všechny

Oblast výchovy a vzdělávání osob se SVP:

- raný věk
- předškolní věk
- školní věk
- dospělost
- stáří

Podmínky integrace Ž se SVP:

- Příprava a uspořádání třídy, školy;
- Odborná připravenost pedagogů;
- Přijetí spolužáky, kolektivem třídy;
- Příprava kolektivu;
- Systematická práce s rodinou
- Zajištění potřebného materiálního vybavení;
- Nižší počet Ž ve třídě;
- Souhlas rodičů, ředitele školy a doporučení příslušného poradenského pracoviště (PPP, SPC).

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání – RVP ZV

- Předškolní vzdělávání.
- Základní vzdělávání.
- Střední všeobecné vzdělávání (gymnázium).
- Střední odborné vzdělávání.

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání – RVP ZV:

- Kurikulární dokument – vymezuje představu státu o zaměření, obsahu a výsledcích základního vzdělávání.
- Smysl a cíl vzdělávání:
  - vybavit Ž klíčovými kompetencemi,
  - připravit Ž na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

RVP ZV:

- RVP ZV
  - Pro Ž s lehkým mentálním postižením (ZŠP)
- RVP základní škola speciální (ZŠS)

- RVP ZŠS – dvě úrovně:
  - Pro Ž se středně těžkým mentálním postižením (ZŠS)
  - Pro Ž s těžkým postižením a souběžným postižením více vadami (rehabilitační vzdělávací program)

Soubory klíčových kompetencí:

- Učení
- Řešení problémů
- Komunikace
- Pracovní činnosti
- Spolupráce

- *Vzdělávání Ž má probíhat v souladu s jeho SVP.*

Klíčové kompetence:

- = soubor znalostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobnostní rozvoj a uplatnění ve společnosti.
- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní.

Vzdělávací oblasti RVP ZV:

- Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk a literatura a cizí jazyk)
- Matematika a její aplikace
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a jeho svět
- Člověk a společnost (dějepis, výchova k občanství)
- Člověk a příroda (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis)
- Umění a kultura (HV, VV)
- Člověk a zdraví (výchova ke zdraví, tělesná výchova)
- Člověk a svět práce.

Průřezová témata:

- Okruhy aktuálních problémů současného světa.
- Povinné – nedílnou součástí ZV.
- Osobnostní a sociální výchova.
- Výchova demokratického občana.
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.
- Multikulturní výchova.
- Environmentální výchova.
- Mediální výchova.